

Slovenski Pravniki.

Leto XXVI.

V Ljubljani, 15. januarja 1910.

Štev. 1.

„Judicium rescindens, judicium rescissorium.“

Spisal H. Sturm, c. kr. deželnosodni svetnik.

IV.¹⁾

V obče je postopati o obnovni in ničnostni tožbi, kakor je predpisano za navadno tožbo (§ 533 c. pr. r.). Potemtakem ne bi bilo nobenega zadržka, da se ne bi mogle določbe o umiku tožbe (§§-a 237 in 238) neomejeno uporabiti v postopanju o omenjenih tožbah, zlasti ker za te tožbe ni v zakonu določena izjema. Stvar pa ni tako enostavna.

Gotovo je dopusten umik ničnostne in obnovne tožbe, ako se tožba umakne do pričetka prvega naroka, določenega za ustno razpravo v zmislu §-a 538 c. pr. r., ali tudi še pri tem naroku, ako ni prišel toženec. Sploh veljajo predpisi §-a 237 c. pr. r., kolikor je umik tožbe dopusten brez toženčeve pritrditve, za ti tožbi prav tako, kakor za navadno tožbo. Vprašanje, če je tu možno vnovič podati umakneno tožbo, je zavisno od konkretnega slučaja. V podkrepljenje tega nazora navedem le primer, da je tožnik nepravlega toženca imenoval v tožbi, kar se vsekakor lahko pripeti. Ako tožnik vsled takega in enakega vzroka umakne ničnostno, oziroma obnovno tožbo, tedaj ni ovire, da ne bi mogel vnovič podati tožbe. Drugo vprašanje je, če se je vnovič podana tožba vložila v zasilnem roku §-a 534 c. pr. r.

Pri umiku tožbe s privolitvijo toženčeve tekom nadaljnega postopanja o ničnostni in obnovni tožbi je razločevati uvodno postopanje od postopanja v glavni stvari. V prvoomenjenem stadiju je umik tožbe dopusten brez omejitve, dokler se ne izda »judicium rescindens«. Ako tožnik v tem stadiju, odrekši se tožbenemu zahtevku, umakne tožbo, ima to za posledico, da

¹⁾ Gl. zadnjo številko prejšnjega letnika.

Za obnovo
Univerzitetne biblioteke
v Ljubljani
podaril Društvo Pravniki
1915

ostane vse pri starem in se obnovna, oziroma ničnostna tožba ne more več vložiti iz uveljavljenega razloga. Drugače je, ako se izda »judicium rescindens« in začne postopanje v glavni stvari.

Že glede navadne tožbe se je izrekla praksa in teorija za to, da ni možno umakniti tožbe po razglasitvi razzsodbe (Neumann str. 899). Ta nazor ima svojo oporo soseбно v §-u 416, odst. 2 c. pr. r., po katerem je sodišče vezano na svojo odločbo precej, ko jo razglasi ali ko jo v primeru §-a 415 izroči v pismenem odpravku. Ker ni nikake izjeme, velja to tudi za postopanje o ničnostni in obnovni tožbi, torej tudi za »judicium rescindens«. Vendar ne glede na pravkar omenjeno načelo so važni pomisleki, ki se podajo iz pravne narave obnovne tožbe in govore proti umiku te tožbe po razglašenem »judicium rescindens«. Ničnostna tožba pride tu le toliko v poštev, kolikor dopušča postopanje v glavni stvari po razveljavljenju izpodbijane razzsodbe.

O tem, da je umik obnovne tožbe sam ob sebi, seveda s pritrditvijo toženčevu, izključen v postopanju v glavni stvari, se najboljše prepričamo, ako razmotrujemo slučaj, da bi se smatral umik tožbe dopustnim. Kakšne posledice bi mogel imeti tak umik?

Izpodbijano razzsodbo je sodišče bilo razveljavilo, recimo, v celém obsegu. Po §-u 416 odst. 2 je sodišče vezano na »judicium rescindens«. Torej ni dotična pravdna stvar razzsojena, ampak visi, dejali bi, v zraku. Umik tožbe naj bi pa imel učinek, da se ne bi moglo več nadaljevati obnovno postopanje. Ako n. pr. tožnik, ki je v prejšnjem postopanju dosegel ugodno razzsodbo, sedaj izpodbijano z obnovno tožbo, privoli v umik obnovne tožbe šele potem, ko je izšel »judicium rescindens«, tedaj naj bi bilo v tem trenutku končano obnovno postopanje. Ker se pa le-to ne more več nadaljevati, morala bi biti odprta kaka druga pot, da tožnik najde pravno zaščito, ki je potrebna za uveljavljenje njegove zasebne pravice nasproti tožencu. Recimo, da tožnik vloží popolnoma novo tožbo. Napram tej tožbi bi bila povsem upravičena »exceptio litis pendentis«, kajti s tem, da se je izpodbijana razzsodba razveljavila, ni pravdna reč še rešena, ampak teče tako dolgo, dokler ne izide nova razzsodba ali se sklène poravnava, ki stopi na mesto izpodbijane razzsodbe. Na-

stala bi torej kolizija med pravnimi posledicami tekoče pravde in med pravnim učinkom umika tožbe. To kolizijo bi bilo moči le tedaj rešiti v prilog umika tožbe, ako se bi tolmačilo in smatralo, da se je tožnik, privolivši v umik obnovne tožbe, hkratu odrekel svoji pravdni pravici, t. j. pravici, da sme iskati pravno zaščito svoje zasebne pravice v obliki, ki jo določa civilnopravdni red. Kaj takega je pa nemogoče. Nikdo se namreč ne more odreči samo pravnici, ker ta je javnopravnega značaja in dopušča razpolago le v tesni zvezi z zasebnopravnim zahtevkom.

Umik obnovne tožbe sam na sebi nima torej v postopanju v glavni stvari istega pravnega pomena in učinka, kakor je sicer združen z umikom tožbe. Ako navzlic temu umakne tožnik obnovno tožbo s pritrditvijo toženčevu, nima to druge posledice, kakor da počiva postopanje. More se pa postopanje v glavni stvari povzeti po preteku roku §-a 168 c. pr. r. Tu je nekaj sličnega, kar izreka justično ministrstvo v odgovorih k §-u 139 c. pr. r.: ako nobena stranka ne pride k naroku, odrejenemu na predlog za postavitev v prejšnji stan za ustno razpravo, tedaj nastopi počivanje postopanja (§ 170 c. pr. r.).

Oni pomisleki, ki jih navaja Grabscheid v svojem članku »Gibt es ein Ruhen des Restitutionsverfahrens?« v »Gerichtszeitung« št. 36 iz leta 1901, niso tu umestni. Imenovani pisatelj je namreč mnenja, da je navedeni pravni nazor justičnega ministrstva napačen ter da je stvarni položaj v slučaju, ki ga imajo v mislih »odgovori«, tako tolmačiti, kakor da se ne bi bil nikdar vložil predlog za postavitev v prejšnji stan. V našem slučaju je pač treba upoštevati to, da je izšel »judicium rescindens«, ki se ne da več odstraniti in vsled tega tudi ne dopušča mnenja, češ, da se ni bila nikoli vložila obnovna tožba.

Vendar je možen slučaj, da se umakne obnovna tožba v postopanju v glavni stvari pravnoveljavno ter z učinkom, da je tako končano prejšnje postopanje in ono, ki se je uvedlo vsled obnovne tožbe. Ta slučaj je, ako se ne umakne samo obnovna tožba, ampak hkratu tudi tožba v prejšnjem postopanju, ki je bila podlaga izpodbijani ter razveljavljeni razsodbi. Da je ta nazor pravi, se poda iz uvaževanja, da morejo stranke razpolagati s svojimi zasebnimi za-

hitevki, akoravno radi le-teh teče pravda. Te prostosti strank ne omeji okolščina, da je izšel »judicium rescindens«. Saj s tem izrekom ni rešena pravda in, dokler ni končana, morejo stranke poljubno razpolagati s svojimi pravicami, se jim odreči ali kakorkoli se glede njih poravnati. Izključeno je v postopanju v glavni stvari jedino le, da bi se mogla umakniti samo obnovna tožba, ne pa, ako umik zadeva tudi tožbo iz prejšnjega postopanja.

V.

Ni naloga te razprave, ki smo si jo načrtali v zaglavju, da bi pretresali in preiskovali vsa možna vprašanja, ki se pokažejo na zanimivem polju obnovnega postopanja. Glavni vprašanja, ki smo si ju stavili, sta rešeni. Vendar bi tudi ta rešitev ostala nepopolna, ako se ne bi dotaknili vprašanja, ki ni za praktičnega pravnika prav nič manj važno, namreč vprašanja, kakšno formalno obliko mora po zakonitih predpisih imeti petit obnovne tožbe ter enunciat rabsodbe, bodisi pri »judicium rescindens« ali pri »judicium rescissorium«.

Za tožbeni zahtevek pri obnovni tožbi je merodavna določba §-a 536 št. 5 c. pr. r., ki pravi, da se mora tožnik izjaviti, koliko predlaga, da se naj razveljavi izpodbijana rabsodba in katera druga rabsodba se predlaga v glavni stvari. O tem, da bi se moral tožbeni zahtevek glasiti tudi za dovolitev obnove, ne omenja zakon ničesar. Tožnik mora le v tožbi označiti zakoniti izpodbijalni razlog, na katerega opira tožbo (§ 536 št. 2).

Iz tega je izvajati, da spada označba obnovnega razloga med to, kar se zahteva za utemeljitev tožbe, torej med dejanske navedbe, na katere se opira tožbeni petit. Kakor mora imeti navadna tožba določen tožbeni vzrok (§§ 226 in 235 c. pr. r.) ter mora biti na pr. pri tožbi, s katero se uveljavlja obligatorna terjatev, razvidno iz tožbenih navedeb, iz kakega pravnega naslova je nastala terjatev, ali vsled storjene škode ali vsled posojilne ali darilne pogodbe itd., tako je izpodbijalni razlog tožbeni vzrok pri obnovni tožbi. Z drugimi besedami: izpodbijalni razlog je le-bistvena premisa, iz katere se poda conclusum, da se razveljavi izpodbijana rabsodba in izda druga.

Po našem mnenju bi bilo v obnovni tožbi, ako vzamemo za podlago naš tipični slučaj, najprej predlagati, da se razsodi »v obnovnem postopanju«, potem pa strogo držeč se zakona zahtevati :

1.) »V pravnih stvari *A-ja* je proti *B-ju* radi priznanja neobstoja služnosti izšla razsodba sodišča *X.* z dne št. ... se razveljavi« — po vnovič v glavni stvari se izvršivši razpravi pa razsodi:

2.) »Toženec *B.* je dolžan priznati, da mu ne pristojajo služnost, da bi smel skladati drva, deske in druge reči na tožnikovem prostoru *Z.*; dolžan je vbodoče se zdržati izvrševanja take pravice in povrniti tožniku pravdne stroške, vse v 14 dneh proti izvršbi.«

Samo iz teh dveh delov obstoja tožbeni zahtevek pri obnovni tožbi. Ako se bi zahtevalo, da se izpodbijana razsodba razveljavi samo deloma, moral se bi dotični skrčitvi primerno postaviti tudi tožbeni zahtevek.

Ni pa potrebno po zakonu, da bi se zahtevalo, naj se »dovoli obnova«. Saj tudi v navadni tožbi ne predlagamo, da se razsodi: »tožbi se ugotovi itd.« Sicer se v praksi večkrat pripeti, da se zahteva v obnovni tožbi celo »premenitev« izpodbijane razsodbe, a to je povsem napačno.

Od nas formulirani tožbeni zahtevek se strinja z zakonom, vzlasti s predpisom §-a 536 c. pr. r., iz katerega je natanko posneti, da spada označba izpodbijalnega razloga med tožbene navedbe, ne pa v tožbeni zahtevek. To se sklada tudi s pravno naravo naše obnovne tožbe, ki ni nikakršna restitucija.

V zmislu §-a 404 c. pr. r. mora razsodba rešiti tožbeni zahtevek t. j. predloge, ki so v njem obseženi. Če torej tožba ne vsebuje po zakonu predloga, da se dovoli obnova, ga tudi izrek razsodbe ne more obsežati, ker je zanj vedno potreben predlog.

Čestokrat se zgodi, da sodišče, ako se mu pokažejo pomisleki, pusti v pravdi, ne da bi se stavil predlog, uradoma razpravljati o nepristojnosti, ki se ne da odstraniti po sporazumljenju strank. Ako se potem tekom razprave pokaže, da so ti pomisleki neutemeljeni, ne bode sodišče zato, ker se je pečalo z vprašanjem nepristojnosti, storilo in objavilo nobenega sklepa o tem, da se smatra pristojnim, kajti, to se ni bilo predlagalo.

To načelo velja splošno. Proti zakonu bi bilo torej, ako se bi v razsodbi o obnovni tožbi (»judicium rescindens«) izreklo, da se dovoli obnova, ker tega predloga ne obsega tožba.

Stvar je pač ta. Kakor mora sodnik po načelu našega civilnopravnega reda razmotravati in rešiti vprašanje glede tožbenega vzroka, ki se nanj opira navadna tožba, v razlogih razsodbe, tako se mora sodnik, izdajajoč razsodbo o obnovni tožbi, s katero se razveljavi izpodbijana razsodba, pečati z vprašanjem, če je uveljavljeni izpodbijalni razlog dopusten ali ne, edino le v razlogih razsodbe, ne pa v izreku njenem. V razlogih razsodbe se je sôdniku tudi o tem izreči, kateri izmed več uveljavljenih izpodbijalnih razlogov je utemeljen in kateri ne; tam mora označiti izpodbijalni razlog, vsled katerega se je izdal »judicium rescindens«, tam navesti vse one izpodbijalne razloge, katere je smatral za nedopustne, ter tam začrtati meje, v katerih je opraviti razpravo o glavni stvari (»judicium rescindens«).

Ako se »judicium rescindens« ne izda pred razsodbo v glavni stvari (§ 542 c. pr. r.), je želeti, da se v zapisniku povodom razglasitve omenjene razsodbe kratko zabeleži njena utemeljitev t. j. katerega izmed izpodbijalnih razlogov (nanovo najdeno okolščino ali novo pričo) se je smatralo dopustnim in katerega ne. To ni neobhodno potrebno, vendar pa umestno, da se tako spozna tok in obseg razprave, ki se nadaljuje o glavni stvari.

Seveda ne tvori nikake ničnosti, ako se v besedilu razsodbe (»judicium rescindens«) izreče n. pr.: »dopusti se obnova v svrho provedbe dokaza po priči *C* o nanovo najdeni okolščini *X*,« in ako za tem pride izrek o razveljavljenju izpodbijane razsodbe. Le ugovarja se lahko proti takemu izreku razsodbe, da se ne drži mej, ki jih mu velewa zakon.

Formalno obliko, ki ustreza zakonu, si mislimo skratka tako, da obsegaj izrek razsodbe in sicer pri »judicium rescindens« samo to, da se razveljavi izpodbijana razsodba, pri »judicium rescissorium« pa, kako se v glavni stvari vnovič razsodi. Tako kaže tudi zunanja oblika razsodbe obnovnotožbo za institucijo v modernem duhu, ki ni enaka restituciji občnega sodnega reda.

VI.

Pretresali smo slučaj, da je sodnik v našem primeru pravilno postopal o obnovni tožbi. Mislimo si pa, da tega ni storil ter da je pri prvem naroku, h kateremu se ni zgasil priča *C*, razpravljaj o dopustnosti obnovne tožbe, ne da bi bil razpravljaj zgolj to točko v zmislu §-a 189 c. pr. r.; da je potem z ozirom na že v tožbi po priči izkazano verjetnost izrekel razsodbo, da se dopusti obnova, ter objavil sklep v zmislu §-a 542 c. pr. r., da je pred izdajo te razsodbe razpravljati v glavni stvari, in da je razpravo preložil v svrhu sprejema dopuščene dokaza po priči *C*. Na prihodnjem naroku zaslišana priča je negativno izpovedala o nanovo najdeni okolščini. Radi tega je sodnik s sklepom zavrnil obnovno tožbo.

Na podlagi načel, ki smo jih bili prej obrazložili, ni težavno rešiti vprašanja, koliko je postopanje sodnikovo v tem slučaju pravilno in koliko ne.

Kakor kaže vzgled, je sodnik razpravljaj dejansko najprej o dopustnosti obnove. Formalen nedostatek je, da ni storil in objavil sklepa, da bi se razpravljajlo zgolj o tej točki (§ 189), kajti očitno je bilo njegovo postopanje prikrojeno za tri stadije, kakršne pozna literatura za nemški civilnopravdni red.

Drugo formalno napako je zakrivil sodnik, ko je objavil razsodbo in ž njo izrekel, da se dopusti obnova. Tega izreka ne bi smel stori, ker § 189 dopuščaj le ločitev razprave o samostalnem napadnem ali zagovornem pomočku, ne pa tudi posebne odločbe o njem. Smatrajoč, da je obnova dopustna, moral bi bil sodnik, ne da bi smel izreči o tem odločbo, razpravljaj še o vzroku obnove in v to svrho preložiti razpravo.

Razpravo je zares preložil, vendar se mu je vrinila tretja formalna napaka, ko je storil sklep v zmislu §-a 542 c. pr. r. da se razpravljaj o glavni stvari. Po dejanskem položaju ni ta sklep, ker se je na novi razpravi razpravljajlo samo o vzroku obnove. Sicer pa sodnik ni še izrekel svojega »judicium rescindens« in tako dolgo ni mogel razpravljaj o glavni stvari.

Povsem pravilno je, da je sodnik s sklepom zavrnil obnovno tožbo. Reč niti ni bila dospela izven uvodnega postopanja,

niti se ni razveljavila izpodbijana rzsodba, in zato je šlo le za vprašanje, ali je zahtevku, da se razveljavi izpodbijana rzsodba in potem vnovič rzsodi v glavni stvari, ugoditi ali ne. Kakor hitro je sodnik zanikal to vprašanje, moral je obnovno tožbo zavrniti; iz navedenih razlogov ne pride tu v poštev, da je sodnik prej že z rzsodbo bil dopustil obnovo ter objavil sklep zastran razpravljanja v glavni stvari, ker so to formalne napake, ki se tičejo le vodstva pravde (§ 522 c. pr. r.). Edino prava oblika odločbe, s katero se je zavrnila obnova, je pa le v tem slučaju sklep.

Po predpisu §-a 543 c. pr. r. je zavrniti tožbo s sklepom, ako se pokaže šele ob ustni razpravi, da se opira obnovna tožba na zakonito nedopusten izpodbijalni razlog ali da se je podala prekasno. Zakoniti vzrok tej določi je iskati v tem, da po načelih, izraženih v civilnopravnem redu, sme sodnik odločbe, s katerimi se ne reši tožba meritorno, vobče izdati le v obliki sklepa. Iz omenjene določbe je pa sklepati, da je zavrniti obnovno tožbo z rzsodbo tedaj, kadar se je tožba sicer pravočasno vložila in je izpodbijalni razlog po zakonu dopusten, vendar pa je ustna razprava podala, da ni izpodbijalni razlog utemeljen, ker na pr. stranka ni uporabila dotične nanovo najdene okolščine pred sklepom ustne razprave le vsled svoje nemarnosti. Tega nazora je tudi odločba najvišjega sodišča z dne 25. julija 1900 šte. 10.600 u. zb. 280 ter Neumann str. 1368.

Vprašanje, ali je obnovno tožbo na ustni razpravi zavrniti s sklepom ali z rzsodbo, je torej »quaestio facti«.

V našem slučaju je priča C izpovedal, da se je dotični dogodek, ki tvori nanovo najdeno okolščino v zmyslu §-a 530 št. 7 c. pr. r., vršil pred 32 leti. Ako bi bil tožnik to navedel že v tožbi, je nedvojbeno, da bi se bila tožba zavrnila »a limine« po predpisu §-a 538 c. pr. r., kajti ta okolščina ne bi bila taka, da bi tožnik mogel z njeno navedbo in rabo doseči v prejšnjem postopanju sebi ugodnejšo rzsodbo glavne stvari. Ta okolščina je torej po zakonu nedopusten izpodbijalni razlog, in ker se je to izkazalo šele na ustni razpravi, je pravilno, da je sodnik zavrnil tožbo s sklepom.

VII.

Zanimanje vzbuja tudi vprašanje, kako se naj glasi izrek rzsodbe, s katero se zavrne obnovna tožba. To vprašanje je v ozkem stiku s predmetom naše razprave in zato izpregovorimo nekoliko o njem. Skoraj samoobsebi bi bilo umevno, kaj naj bi obsegal izrek rzsodbe, ako se zavrne obnova, vendar povzroča stvar težkoče v praksi. To dokazuje nastopni slučaj, ki ga je objavil »Slovenski Pravnik« iz leta 1900 na str. 271 in nasled.

C. kr. okrajno sodišče v Celju je z rzsodbo z dne 21. junija 1899 opr. št. CII 112/99-4 rzsodilo, da morata toženca *B* in *C* plačati tožnici od terjatve iz dolžnega pisma z dne 21. marca 1895 v znesku 250 gld. skrčeni znesek 17 gld. s pr.

Tožnica je, trdeča, da ima terjati razen zneska 17 gld. še nadaljnji znesek 50 gld., vložila obnovno tožbo, sklicujé se na izpodbijalni razlog, ki ne pride tu v poštev.

Prvo sodišče je ugodilo obnovni tožbi in prisodilo tožnici še naknadno zahtevani znesek 50 gld.

C. kr. okrožno prizivno sodišče v Celju je vsled priziva rzsodilo:

»Prizivu tožencev se ugoti, rzsodba prve instance spremeni in spozna, da se zavrne zahtevék za obnovo proti rzsodbi c. kr. okrajnega sodišča v Celju od dne 21. junija 1899 op. št. CII 112/99 in daljnji zahtevék, da se razveljavi ta rzsodba, in da toženca razdelno plačata tožnici razen onega že z rzsodbo od 21. junija 1899 prisojenega zneska 17 gld. še tudi znesek 50 gld. s pr.«

C. kr. najvišje sodišče je revizijo zavrnilo, kolikor se je z rzsodbo prizivnega sodišča odklonila zahteva za obnovo postopanja, sklenjenega z rzsodbo c. kr. okrajnega sodišča od 21. junija 1899, oziroma zahteva, da se razveljavi ta rzsodba; razveljavilo pa je rzsodbo prizivnega sodišča, kolikor se je ž njo odklonila zahteva, naj se toženca nerazdelno obsodita, da morata plačati znesek 50 gld. c. s. c.

Glede izreka prizivnega sodišča, ki sodišča, ki se je predru- gačil, kolikor se je zavrnila zahteva, da se obsodita toženca v plačilo zneska 50 gld., je dodalo vrhovno sodišče svoji odločbi nastopne razloge:

»Prva inštanca je ta znesek priznala, ker je ugodila obnovni tožbi; prizivna instanca pa ni mogla in ni smela glede te zahteve soditi, ker je odklonila obnovo in je že po obnovni tožbi ta zahteva bila le nasledek zahteve, da se obnovi prejšnje postopanje. Le pod pogojem, da se obnova dovoli, je tožnica zahtevala nadaljnji izrek, da se naj obsodita teženca v plačilo zneska 50 gld.«

Ta odločba najvišjega sodišča je pravnopomotna, pravilna pa je razsodba prizivnega sodišča toliko, kolikor se je zavrnil zahtevek, da se razveljavi izpodbijana razsodba, ter nadaljnji zahtevek, da se toženca obsodita v plačilo zneska 50 gld.

Predvsem je napačno naziranje vrhovnega sodišča, češ, ker je dovolitev obnove premisa nadaljnjemu zahtevku, da se prizna vprašljivi znesek, in je le-ta zahtevek smatrati le za »nasledek« prvega zahtevka, ne bi smelo prizivno sodišče zavrniti zahtevka glede zneska 50 gld., ampak moralo se bi zadovoljiti samo z zavrnitvijo obnove.

Nepравilnost tega nazora se takoj uvidi, ako uvažujemo, kako je izreči razsodbo v slučaju navadne tožbe, s katero se ne zahteva samo ugotovitev pravnega razmerja, ampak tudi dajatev. Da so take tožbe številne, kaže vsakdanja praksa. Recimo, da je zavarovalna družba *A* sklenila zavarovalno pogodbo s tožencem *B*, vsled katere se je zavarovalo toženčevo poslopje proti ognju za dobo 10 let in se je toženec zavezal plačevati letne premije. Toženec si je pa stvar premislil ter noče iz kateregakoli razloga niti plačati premije, niti priznati obstoja pogodbe. Tožnik je prisiljen tožiti in zahteva: I. ugotovi se, da obstoja zavarovalna pogodba sklenjena med *A* in *B* i. t. d.; II. toženec je dolžan plačati premijo.

Brez dvojbe je prvi zahtevek premisa ali pogoj drugega. Ako pa sodnik smatra prvi zahtevek neutemeljenim, se ne zadovolji s tem, da zavrne v izreku razsodbe samo prvi del tožbenega zahtevka, češ, drugi del je le posledica prvega zahtevka, ampak bo izrecno odklonil v razsodbenem enunciatu tudi drugi del zahtevka. Če ne bi tako postopal, grešil bi zoper predpis §-a 404 c. pr. r., ki pravi, da mora razsodba rešiti vse, glavne stvari se tičeče predloge. Tak predlog je pa tožbeni za-

htevek, ki lahko obstoja iz več delov. Zato mora sodnik, ako hoče vse dele tožbenega zahtevka zavrni, to tudi izreči v besedilu razsodbe, ne pa samo v razlogih.

To pa, kar velja za navadno tožbo, mora veljati tudi za obnovno tožbo, ker zakon ne dela glede le-te nikake izjeme.

Tožbeni zahtevk pri obnovni tožbi ima, kakor smo prej dokazali, dva dela, in ta dva dela zahtevka je zavrni v izreku razsodbe ali sklepa (§ 543 c. pr. r.), ako se hoče odkloniti obnovno tožbo, inace se krši zakon glede določeb §§ 404 in 536 št. 5. c. pr. r.

Navedeni vzgledi kažejo, kako zamotano in zagonetno utegne postati v posameznih slučajih postopanje o obnovni tožbi in kako lahko se pride tu navskriž s priznanimi načeli in jasnimi zakonitimi določbami, urejajočimi postopanje o navadnih tožbah, ako se ne upošteva pravna narava obnovne tožbe ter v §-u 533 c. pr. r. izraženo načelo, da veljajo za obnovno postopanje, kolikor zakon sam ne dela razlike, isti predpisi, kakor za navadno postopanje. Predočiti si je pač treba, da je obnovno postopanje le nadaljevanje prejšnjega, na čigar podlagi je izšla izpodbijana razsodba; da obsega obnovna tožba samo dva zahtevka, namreč zahtevk, naj se razveljavi izpodbijana razsodba, ter zahtevk, kako se naj vnovič razsodi; da je le v slučajih, ako se je prvemu zahtevku ugodilo na podlagi takozvanega uvodnega postopanja, razsoditi o drugem zahtevku s posebno razsodbo, sicer pa, ako se tožba zavrne že v uvodnem postopanju (»absolutio ab instantia«), mora dotična sodna odločba bodisi v obliki sklepa ali razsodbe zavrniti v svojem enunciatu oba tožbena zahtevka. Uporablajoč naša razvita načela, se lahko izognemo vsem težavam, pomotam in napakam, ki utegnejo nastati v obnovnem postopanju, in možno je rešiti povoljno še tako zamotano pravno vprašanje, tičoče se tega postopanja.

